

Forespørgsel om foretræde for Sundheds- og Forebyggelsesudvalget

Baggrund for forespørgsel om foretræde

Det er både specielt og godt, at vi i Danmark som et af de eneste lande i Europa, har opmærksomhed på de pårørende i forbindelse med selvmordsforsøg.

Pårørende - børn som voksne, der lever med en mor, far, søster eller bror, der udfører selvmordsforsøg eller truer med at tage sit eget liv, er under stærkt pres. Et pres, der tærer voldsomt på familiens ressourcer, og bringer børnene i alvorlig risiko for mistrivsel. For nogle familier handler det om flere år i beredskab og usikkerhed. Børn er ikke mindre følelsesmæssigt berørt end voksne - men de lever ofte i skyggen af familiens problemer. Ikke mindst hvis det er en søskende eller en forælder, der er selvmordstruet. Derudover rammes børn ofte ekstra hårdt af skyld og tabuisering, når en ikke-samboende far eller mor er selvmordstruet. Et registerstudie udført af lektor Theis Lange, Københavns Universitet har bl.a. vist, at der kan være en sammenhæng mellem de unge pigers selvmordsforsøg og andre familiemedlemmers selvmordshandlinger. NEFOS' egen forskning omkring det at være forældre til søn eller datter, der udfører selvmordsforsøg, fremgår af artiklerne skrevet af Niels Buus, Elene Fleischer m.fl.: "Experiences of parents whose sons or daughters have (had) attempted suicide" og "Postvention efter en søns eller datters selvmordsforsøg".

I NEFOS kalder vi børn/unge "de usynlige pårørende" - fordi hverken Sundhedssystemet eller det sociale/kommunale system ser dem. Voksne pårørende er i særlige situationer få offentlig hjælp via lovgivningen, når krisen rammer. Det kunne se ud til, at samme lovgivning tager det for givet, at den/de pårørende voksen/voksne selv klarer at hjælpe de berørte børn/søskende gennem deres krise.

Som ledere og rådgivere i Netværket for Selvmordsramte ved vi desværre, at der er behov for øget fokus på børn og unge, der oplever selvmordsforsøg i deres nære omgivelser. Vi ved konkret, at familierne har svært ved at få denne hjælp - med mindre det enkelte barn selv er selvmordstruet. Vi mener klart, at hjælp til pårørende selvmordsramte børn og unge bør være centreret og fokuseret på handlende forebyggelse.

Vi har ultimo 2013 forhandlet en partnerskabsaftale mellem Børn og unge-lægerne i Odense Kommune og NEFOS på plads, der er underskrevet af begge parter.

Vi er nået et godt stykke vej i Danmark, men selvmordshandlinger er fortsat tabuiseret. De pårørende føler ofte mindreværd og skyld. Fortielserne er intense og børnene må leve med dem. I NEFOS har vi derfor reflekteret over, om de pårørende børn er udsat for samme berøringsangst og tabuisering, som seksuelt misbrugte børn tidligere var. Måske!

Forebyggelse frem for behandling

Det er med stor glæde vi kan erfare, at der i den kommende finanslov 2014-17 er afsat midler til en tidlig indsats ift. udsatte og sårbare børn og unge, ligesom samarbejdet mellem privat/offentlig/frivillig også her er prioriteret.

NEFOS ønsker med denne henvendelse, at sætte fokus på dels den udsatte position de pårørende til selvmordstruede står i, og den konkrete mangel på hjælp til børn og unge. Der er simpelthen behov for at komme i gang med en forebyggende indsats nu, hvis vi ikke alene skal satse på og fortsætte behandlingsvejen. Vi er heller ikke i tvivl om at vi kan og skal gøre det i fællesskab, hvis det skal være bæredygtigt.

